

05/04/2017

Noves datacions per reavaluar la periodització del Neolític al nord-est de la Península Ibèrica

La classificació de les diferents etapes del Neolític que s'ha utilitzat fins ara al nord-est de la Península Ibèrica s'ha basat en datacions relatives obtingudes principalment a partir de la tipologia de restes de ceràmica i usant la nomenclatura provinent del Sud de França. Aquest estudi realitza una reavaluació d'aquesta classificació, a partir de noves datacions realitzades recentment, que se sumen a les que ja hi havia registrades i que han permès datar també noves restes humanes i de fauna.

Istock/nexusimage

El treball realitzat ha consistit en una reavaluació de la periodització del neolític a partir de l'estudi de les datacions fetes en els diversos jaciments del nord-est peninsular, en comparar les datacions relatives amb les datacions absolutes.

Tradicionalment l'establiment del neolític en les fases cardial, epicardial, postcardial, neolític mig i neolític final/calcolític s'ha establert a partir de l'estudi de la tipologia de la ceràmica, si bé també es descriu conjuntament amb altres característiques ambientals i culturals. D'aquesta manera s'analitza la validesa d'aquestes etapes valorant els paràmetres que les defineixen, tot comparant-les amb les 299 datacions

absolutes que es disposen a l'actualitat. En aquest sentit, també presenta la novetat de 37 datacions procedents dels jaciments de Can Gambús I i II, Costa Garrics de Caballol, Ceuró, Pla Riu de les Marçetes, Vilar de Simosa, Ca l'Oliaire, El Solar, Pujolet de Moja i Aeroport de Reus establertes dins el projecte "Aproximación a las primeras comunidades neolíticas del NE peninsular a través de sus prácticas funerarias" (HAR2011-23149) i realitzades al Centro Nacional de Aceleradores (CNA) de Sevilla a través del conveni UAB-CNA-CSIC.

Algunes de les datacions són fetes de ja fa anys sobre mostres no únicament d'os, sinó també procedents de restes vegetals. S'ha avaluat la validesa de les 299 datacions, eliminant les que presenten una desviació estàndard per sobre del ± 100 anys. També s'ha seguit un procés per determinar la qualitat i validesa de les mateixes, atenent la informació arqueològica de les mostres. Després d'aquest procés, finalment s'ha estudiat un total de 187 de les 299 datacions realitzades en restes humanes, de fauna, de vegetals i de carbons. Darrerament alguns estudis apunten a l'envelliment de les datacions fetes sobre mostres de carbons. Els resultats obtinguts consideren que aquestes mostres no alteren l'interval de la mateixa i que en conjunt amb el total de les datacions l'efecte queda minimitzat.

El tractament dels resultats mostra cert solapament entre les fases històricament representades per certes formes i decoracions de ceràmica, possiblement per factors com la continuació de la tradició de la ceràmica, el tipus i la qualitat de la mostra en relació al lloc de la presa de mostra. Aquest es donaria entre la fase cardial i l'epicardial i entre l'epicardial i la postcardial. També sembla que els rituals funeraris presentarien un comportament semblant en cadascuna de les fases, fent que s'allargués la pràctica en la següent fase.

En tot cas, l'augment de noves datacions en restes humanes procedents d'altres jaciments amb el projecte "Aproximación a las primeras comunidades neolíticas del Mediterráneo Nordoccidental: Construyendo respuesta desde los análisis paleoantropológicos y genéticos" (HAR2015-67323-C2-1-P y HAR2015-67323-C2-2-P) acabarà d'afinar més el marc cronològic del període.

Maria Eulàlia Subirà

Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia
Universitat Autònoma de Barcelona
Eulalia.Subira@uab.cat

Referències

[View low-bandwidth version](#)